

ZORGVERZEKERAARS ZIEN WEINIG IN PGB

Sinds de ggz deels is overgeheveld, is het ook mogelijk in de Zorgverzekeringswet een persoonsgebonden budget aan te vragen. Maar de zorgverzekeraars lopen niet warm voor deze pgb-variant.

Mensen die een persoonsgebonden budget willen aanvragen, moeten zich sinds begin dit jaar afvragen: ga ik naar het zorgkantoor, naar de gemeente of meld ik me via een verwijzer direct bij de zorgverzekeraar? Voorheen was een pgb alleen mogelijk voor Awbz-zorg. Maar sinds de komst van de Wmo en de overheveling van de geneeskundige geestelijke gezondheidszorg naar de Zorgverzekeringswet, zijn pgb's mogelijk op grond van deze drie verschillende zorgwetten. Het pgb geestelijke gezondheidszorg in de Zorgverzekeringswet is voorlopig een experiment. Tot eind vorig jaar leek hierop een grote toeloop te ontstaan, vooral omdat de 'activerende begeleiding ggz' vanuit de Awbz ook zou worden overgeheveld naar de Zorgverzekeringswet. Tegelijkertijd was de onrust groot:

activerende begeleiding dreigde min of meer te verdwijnen, omdat zorgverzekeraars alleen begeleiding in combinatie met behandeling vergoeden. In de praktijk hadden budgethouders alleen een indicatie voor activerende begeleiding en daarmee zouden ze tussen wal en schip vallen. Uiteindelijk werd een compromis gevonden: de activerende begeleiding blijft voorlopig in de Awbz. Alleen de zogeheten geneeskundige activerende begeleiding is nu in de Zorgverzekeringswet ondergebracht. Het is mogelijk hiervoor een pgb aan te vragen. Minister Klink bedacht hiervoor een tamelijk open regeling: zorgverzekeraars zouden het pgb in de Zorgverzekeringswet zelf op een concurrerende manier kunnen stimuleren.

KEUZEVRIJHEID INGEPERKT

De praktijk leert dat er tot nu toe maar weinig mensen zijn die een pgb Zorgverzekeringswet aanvragen. Volgens Tom Dalinghaus van Zorgverzekeraars Nederland komt dit onder andere doordat de regeling nog pril is.

Budgethoudersvereniging Per Saldo ziet ook andere oorzaken. 'De zorgverzekeraars zien helemaal niet zoveel in het systeem van de pgb's', zegt beleidsmedewerker Marlies Kamperman. 'Ze stimuleren het pgb bepaald niet, want ze zijn er niet aan gewend iemand vooraf een budget toe te kennen. Verder hebben zorgverzekeraars er moeite mee dat de budgethouder zelf verantwoordelijk is voor de kwaliteit van de ingekochte behandeling. Daar waar minister Klink een open regeling introduceerde, waar de markt zijn werk zou moeten doen, blijken de zorgverzekeraars in de praktijk veel restricties op te leggen. Zo mag behandeling, dus ook de activerende begeleiding, alleen worden ingekocht bij Big-geregistreerden. De vergoeding komt vaak niet verder dan tachtig procent van het naturatarief. En betaling gebeurt soms achteraf, rechtstreeks aan de zorgaanbieder en niet vooraf aan de budgethouder. Terwijl we met een pgb meer keuzevrijheid willen creëren, perken de zorgverzekeraars deze juist in. Op deze manier geeft het pgb niet meer keuzevrijheid dan een restitutiepols. Wat is dan in de Zorgverzekeringswet nog de meerwaarde van een pgb? Zorgverzekeraars geven op deze manier het experiment "pgb in de Zorgverzekeringswet" wel erg weinig kans.'

EVIDENCE BASED

Tom Dalinghaus van Zorgverzekeraars Nederland zegt dat het logisch is dat de zorgverzekeraars eisen stellen: 'Verzekeraars zijn gebonden aan criteria als kwaliteit en doelmatigheid. Daarom stellen ze ook voorwaarden als een heldere indicatie, een duidelijk behandelplan en Big-geregistreerde aanbieders. De zorg moet evidence based zijn. De zorgverzekeraars zullen wisselend omgaan met deze eisen, maar een en ander moet zich ook nog ontwikkelen.' Marlies Kamperman zegt dat de mogelijkheden voor een pgb in de Zorgverzekeringswet alleen in de polisvoorwaarden staan gemeld. 'Wie leest dat nu eigenlijk? Maar het gaat wel om een grote groep mensen. Iedereen die in 2008 aangewezen is op geneeskundige gezondheidszorg kan voor een pgb voor behandeling kiezen. We streven ernaar in overleg met de zorgverzekeraars de mogelijkheden voor een pgb op te rekken. Bijvoorbeeld dat pgb-houders niet alleen Big-geregistreerden inhuren, maar dat ook anderen een deel van de zorg op zich nemen.'